

2022MM08

College van Gedeputeerde Staten
Statenbrief

Aan Provinciale Staten

DATUM	14-12-2021	NUMMER PS	Voegt de griffie toe
DOMEIN	Mobiliteit	COMMISSIE	Mobiliteit & Milieu
STELLER	Jeroen Boogers	TELEFOONNUMMER	06-36443867
NUMMER	1361683490-1661	PORTEFEUILLEHOUDER	Schaddelee

Onderwerp Statenbrief:

Implementatie Strategisch Plan Verkeersveiligheid in de provincie Utrecht

Voorgestelde behandeling:

Ter informatie

Geachte dames en heren,

Essentie/ samenvatting

Verkeersveiligheid raakt ons allemaal. Iedere verkeersdeelnemer moet veilig op zijn bestemming komen. Na decennia van dalende ongevals cijfers, stagneert de daling van het aantal verkeersdoden en blijft het aantal verkeersgewonden landelijk toenemen. Omdat elk verkeersslachtoffer er één teveel is, tekende het Interprovinciaal Overleg (IPO) in 2019, mede namens de provincie Utrecht, het 'Startakkoord Strategisch Plan Verkeersveiligheid'. Met ondertekening van dit startakkoord spraken de ondertekenaars af om toe te werken naar nul verkeersslachtoffers in 2050 door de samenwerking te intensiveren en de belangrijkste verkeersveiligheidsrisico's in beeld te brengen en uit te werken in regionale uitvoeringsagenda's. Met deze brief informeren wij u over de vaststelling van de 'Regionale Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid' voor de provincie Utrecht door de portefeuillehouders Mobiliteit van de Utrechtse wegbeheerders, het Openbaar Ministerie en de politie.

Inleiding

De provincie Utrecht zet in op de ambities zoals u die vaststelde in het 'Mobiliteitsprogramma 2019-2023'. Voor verkeersveiligheid is de ambitie om te werken aan een structurele daling van het aantal verkeersslachtoffers. Deze ambitie is uitgewerkt in het 'Uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid 2019-2023'. Het uitvoeringsprogramma bevat de opgave uit het 'Strategisch Plan Verkeersveiligheid' (vanaf hier: SPV) om samen met de regionale partners aan de slag te gaan met een regionale risicoanalyse en uitvoeringsagenda verkeersveiligheid. Met het mobiliteitsprogramma heeft u tevens de financiële ruimte gegeven voor subsidie aan activiteiten die bijdragen aan realisatie van de provinciale ambities. Deze financiële ruimte is onder andere voor het thema verkeersveiligheid uitgewerkt in de 'Uitvoeringsverordening subsidies Mobiliteit 2020-2023 provincie Utrecht'. Wegbeheerders kunnen bij de uitwerking van de 'Regionale Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid' gebruik maken van deze subsidieverordening om zo investeringen in de verkeersveiligheid te maximaliseren. Met deze brief informeren wij u over de uitwerking van het SPV in de provincie Utrecht, de 'Regionale Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid' en de ondertekening van de 'Intentieverklaring verkeersveiligheid'.

Toelichting

Context SPV

Het aantal verkeersgewonden in Nederland blijft toenemen en de daling van het aantal verkeersdoden stagneert. Met ondertekening van het 'Startakkoord Strategisch Plan Verkeersveiligheid' erkennen de ondertekenaars dat een trendbreuk noodzakelijk is. Om deze trendbreuk te bewerkstelligen geven Rijk en regio's uitwerking aan het SPV door de grootste verkeersveiligheidsrisico's in kaart te brengen en verbeteringen te vatten in regionale uitvoeringsagenda's. In 2020 is de provincie Utrecht als regisseur samen met alle Utrechtse wegbeheerders, Openbaar Ministerie Arrondissementsparket Midden-Nederland (vanaf hier: OM) en de politie Midden-Nederland (vanaf hier: politie) gestart met het opstellen van de 'Utrechtse Verkeersveiligheidsopgave' (zie bijlage 1) waarin de regio 12 prioritaire verkeersveiligheidsrisico's benoemt. Deze risicoanalyse vormt de opstap naar het opstellen van de 'Regionale Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid' (zie bijlage 2).

Deze uitvoeringsagenda bevat concrete verbetervoorstellen om de prioritaire verkeersveiligheidsrisico's in de provincie Utrecht aan te pakken. In november is de uitvoeringsagenda bestuurlijk vastgesteld in de vorm van een 'Intentieverklaring verkeersveiligheid' (zie bijlage 3).

SPV governance

Het verkeersveiliger maken van Nederland vraagt om een sterkere verbinding tussen overheden én tussen overheden en maatschappelijke organisaties. Om deze samenwerking te bevorderen is de SPV governance uitgewerkt. Deze governance gaat uit van regionale overlegtafels waarop de uitvoeringsagenda's worden opgesteld en waar bijsturing plaatsvindt. Besluitvorming over de uitvoeringsagenda's vindt plaats op het niveau van de bestuurlijke portefeuillehouders om zo een integrale aanpak tussen inframaatregelen, verkeerseducatie- en voorlichting en verkeershandhaving te bevorderen.

Implementatie SPV governance in de provincie Utrecht

In de provincie Utrecht is de SPV governance begin 2020 geïmplementeerd. Dat wil zeggen dat de wegbeheerders; provincie (regisseur), gemeenten en waterschap elke vier maanden (ambtelijk) bijeenkomen om samen met het OM, politie, Veilig Verkeer Nederland, ANWB en fietsersbond te werken aan de uitvoeringsagenda. Bestuurlijk vindt jaarlijks afstemming plaats in het 'Utrechts Verkeer en Vervoer Beraad' (UVVB).

Regionale risicoanalyse verkeersveiligheid provincie Utrecht

Verbetering van de verkeersveiligheid krijgt binnen het SPV vorm vanuit integraal beleid. Dit betekent dat maatregelen op het gebied van infrastructuur, educatie en voorlichting en handhaving in onderlinge samenhang bezien worden; zowel op landelijk als regionaal niveau. Het Rijk ontwikkelt hiervoor het 'Landelijke Actieplan Verkeersveiligheid (LAP)'.¹ Op regionaal niveau moeten risicoanalyses uitwijzen waar inzet nodig is en maken uitvoeringsagenda's duidelijk hoe de risico's regionaal worden aangepakt.

Begin 2020 is de provincie Utrecht als regisseur samen met alle wegbeheerders, OM en politie gestart met het inventariseren van de prioritaire verkeersveiligheidsrisico's in de provincie Utrecht. Hierbij hanteert de regio een risico gestuurde aanpak. Dat wil zeggen dat de regio niet alleen naar klachten en verkeersongevallen kijkt, maar nadrukkelijk ook naar andere risico's in het verkeer, zoals de veiligheid van de infrastructuur en de veiligheid van het verkeersgedrag (bijvoorbeeld nuchtere bestuurders, veilige rijsnelheid en aandacht bij het verkeer). De gedachte achter deze aanpak is dat een plek of risicogroep waar zich een hoog of verhoogd risico voordoet vroeg of laat leidt tot (meer) slachtoffers, ongeacht of dit in het verleden al eens is gebeurd.

Op basis van de risico gestuurde aanpak hebben de samenwerkende partijen twaalf prioritaire verkeersveiligheidsrisico's benoemd die kansrijk zijn voor verkeersveiligheidswinst (zie figuur 1). Het betreft verkeersveiligheidsrisico's op het vlak van infrastructuur én gedrag. Deze twaalf regionale verkeersveiligheidsrisico's zijn uitgewerkt in de 'Utrechtse Verkeersveiligheidsopgave' en vormen het vertrekpunt voor het opstellen van concrete verbetermaatregelen die gevat zijn in de 'Regionale Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid'.

UTRECHTSE RISICOGROEPEN EN GEDRAG (WIE EN WAARDOOR)	RISICO'S IN HET UTRECHTSE VERKEERS-SYSTEEM (WAAR)
 Basisschoolleerlingen onderweg naar school en in de schoolomgeving	 Drukke heterogene fietspaden
 Middelbare scholieren onderweg naar school	 Onveilige inrichting van fietspaden
 Jongere brom- en snorfietsers	 Ongeloofwaardige 30-wegen
 Oudere fietsers	 Onvoldoende fietsvoorzieningen over- en langs 50-wegen
 Snelheidsovertredingen	 Snelheidsverschillen op 60-wegen
 Rijden onder invloed	 Onveilige berm naast 60- en 80-wegen

Figuur 1: prioritaire verkeersveiligheidsrisico's provincie Utrecht

¹ [Landelijk Actieplan Verkeersveiligheid 2019-2021 | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

Nb: afleiding is niet opgenomen als solitair verkeersveiligheidsrisico. Reden hiervoor is dat afleiding een risicogedraging is dat speelt bij veel van bovenstaande risicogroepen en -gedragingen. Specifiek voor afleiding is structurele aandacht binnen de provincie Utrecht. Zo geeft de provincie invulling aan de landelijke campagne 'MONO'. Bovendien faciliteert de provincie verkeerslessen op basis- en middelbare scholen over afleiding in het verkeer en handhaaft de politie op afleiding.

Regionale Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid provincie Utrecht

Na oplevering van de 'Utrechtse Verkeersveiligheidsopgave' startte de Utrechtse wegbeheerders, het OM en politie met het opstellen van de 'Regionale Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid' (RUA). Binnen de 'Regionale Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid' draagt iedere wegbeheerder verbetervoorstellen aan om de voor hen relevante risico's uit de 'Utrechtse Verkeersveiligheidsopgave' aan te pakken. Hierbij zet de regio nadrukkelijk in op een integrale aanpak. Dat wil zeggen dat – afhankelijk van het risico – ingezet wordt op inframaatregelen, maatregelen op het vlak van verkeerseducatie -en voorlichting en verkeershandhaving.

Intentieverklaring verkeersveiligheid

In lijn met de toezegging uit het 'Startakkoord Strategisch Plan Verkeersveiligheid', vindt vaststelling van de 'Regionale Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid' plaats op een bestuurlijke tafel. Afstemming over de besluitvorming vond plaats in een special van het Utrechts Verkeers- en Vervoerberaad (UVVB) van november jl. Alle portefeuillehouders Mobiliteit van de Utrechtse wegbeheerders, het OM en de politie ondertekenden de 'Intentieverklaring verkeersveiligheid'. Met het ondertekenen van de intentieverklaring leggen de partijen het streven vast om gezamenlijk als regio te werken aan het terugdringen van het aantal verkeersslachtoffers in de provincie Utrecht. Dit doen de partijen door uitvoering te geven aan de voor hen prioritaire maatregelen uit de 'Regionale Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid' vanuit hun eigen verantwoordelijkheid. Voor de provincie Utrecht geldt dat hier om een verdere uitwerking gaat van het 'Mobiliteitsprogramma 2019-2023' en het daarop gebaseerde 'Uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid 2019-2023'.

Vervolg

Ondertekening van de 'Intentieverklaring verkeersveiligheid' en daarmee de vaststelling van de 'Regionale Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid' vormt de basis voor het verder uitwerken van de verbetermaatregelen en het onderzoeken van (co)financiering. Ter (co-)financiering van de maatregelen kunnen de wegbeheerders gebruik maken van de daartoe openstaande provinciale subsidieregeling en/of de subsidieregeling 'Impulsgelden verkeersveiligheid' van het Rijk. De provincie Utrecht beoogt deze subsidies zo efficiënt mogelijk te combineren om investeringen in de verkeersveiligheid te maximaliseren.

Monitoring van de voortgang vindt op ambtelijk niveau plaats in de regionale verkeersveiligheidsoverleggen die elke vier maanden plaatsvinden volgens de SPV governance. Op bestuurlijk niveau vindt terugkoppeling plaats in het UVVB. Wij houden u via Statenbrieven op de hoogte over de verdere voortgang van het SVP.

Bijlagen

- bijlage 1: Utrechtse Verkeersveiligheidsopgave (regionale risicoanalyse verkeersveiligheid)
- bijlage 2: Regionale Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid
- bijlage 3: Intentieverklaring verkeersveiligheid

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen